

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

на тему «Доменні імена в системі об'єктів права інтелектуальної власності»
здобувача наукового ступеня доктора філософії

Булат Наталії Миколаївни

з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Попередня експертиза дисертації Булат Наталії Миколаївни відбулася на фаховому семінарі, який був проведений кафедрою цивільно-правових дисциплін економіко-правового факультету 20 вересня 2021 року.

Актуальність теми дослідження. Дисертація Н. М. Булат присвячена розгляду доменних імен у системі об'єктів права інтелектуальної власності. Закріплені у вітчизняному законодавстві положення не створюють належної правової основи для врегулювання відносин щодо використання доменних імен. Так, регламентація цих відносин є фрагментарною, законодавство містить численні прогалини. Фактично регулювання відносин відбувається лише в контексті співвідношення доменних імен і торговельних марок. Утім навіть ця сфера не дістала повноцінного регулювання. Крім того, діючі норми є неефективними, такими, що не забезпечують належним чином ні правову охорону торговельних марок, ні правову охорону доменних імен. Водночас зростає кількість реєстрацій доменних імен, зазначені об'єкти «перетинаються» із суміжними. Відсутність належної правової регламентації відносин у сфері доменних імен призводить до численних проблем на практиці: неоднорідності судових рішень, обмеження можливостей захистити права на доменне ім'я у випадку його зворотного захоплення тощо. Наведене вказує на актуальність і доцільність наукового дослідження зазначеного напрямку, чим і обумовлено вибір теми.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова під науковим керівництвом кандидата юридичних наук, доцента Валах Вікторії Володимирівни.

Дослідження проводилось у межах наукових тем кафедри «Приватноправове регулювання суспільних відносин: традиції, сучасність, перспективи» (державний реєстраційний номер 0113U002740, виконувалась у період з 01.03.2013 року до 31.12.2017 року), «Забезпечення прав і законних інтересів учасників правовідносин, що виникають у сфері приватного права: проблеми теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0118U004432, строк виконання – з 01.03.2018 року до 31.12.2022 року).

Мета дисертаційного дослідження полягає в розробленні теоретичних положень, що визначають правову природу доменного імені, його місце в системі об'єктів права інтелектуальної власності, окресленні перспектив правової регламентації відносин у сфері доменних імен і розробленні науково-

практичних рекомендацій щодо вдосконалення правової регламентації відносин у відповідній сфері.

Автор сформулювала завдання, які відповідають поставленій меті: вивчити історію становлення та розвитку доменних імен у контексті визначення їх правової природи та регламентації відповідних відносин, здійснити періодизацію розвитку вітчизняного законодавства у сфері доменних імен; проаналізувати поняття «доменне ім'я» з інформаційно-технічного погляду, розкрити структуру доменного імені, сформулювати правове поняття доменного імені, охарактеризувати його ознаки; розглянути систему об'єктів права інтелектуальної власності; проаналізувати спільні ознаки доменного імені та засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, а також особливості доменного імені як засобу індивідуалізації інтернет-ресурсів; визначити умови й охарактеризувати сутність кумулятивної правової охорони позначень як доменних імен і об'єктів авторського права, відмежувати доменне ім'я від торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень; визначити поняття кіберсквотингу як правопорушення у сфері використання доменних імен та охарактеризувати його види; визначити перспективи міжнародно-правової регламентації відносин у сфері доменних імен; розробити рекомендації з удосконалення українського законодавства щодо правової охорони доменних імен, а також використання доменних імен і суміжних об'єктів.

У результаті обговорення дисертації на семінарі визначені найбільш актуальні результати дисертаційного дослідження, сформульовані в роботі вперше: доведено можливість кумулятивної правової охорони позначення як доменного імені та водночас об'єкта авторського права за умови творчого характеру об'єкта та відсутності порушення прав автора; запропоновано застосовувати параметричну теорію систем при вивченні системи об'єктів права інтелектуальної власності, виділяти концепт цієї системи (властивість кожного об'єкта бути об'єктом права інтелектуальної власності), структуру (відносини та зв'язки між об'єктами) та субстрат (групи, які об'єднують відповідні об'єкти права інтелектуальної власності); здійснено періодизацію розвитку вітчизняного законодавства у сфері доменних імен: I період – 2002–2006 роки – зародження регламентації, II період – 2007–2015 роки – регламентація майже не відбувається, III період – 2015 рік – сьогодні – розвиток регламентації; виділено авторський кіберсквотинг як самостійний вид кіберсквотингу, який полягає в порушенні прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права, вчиненому шляхом недобросовісної реєстрації та (або) використання доменного імені, що містить позначення, яке є тотожним (схожим) із літературним твором, його частиною або оригінальною назвою твору; визначено три основні підходи, які склалися в українській судовій практиці до питання щодо порушника прав на торговельну марку шляхом реєстрації доменного імені (порушниками є реєстрант і реєстратор, порушником є реєстрант, але до реєстратора задовольняються позовні вимоги, порушником є тільки реєстрант); доведено, що заборона реєстрації в домені .UA доменного

імені за відсутності прав на відповідну торговельну марку обмежує застосування «Політики вирішення спорів щодо доменних імен в домені .UA» (UA-DRP); розроблено положення глави 45¹ «Право інтелектуальної власності на доменне ім'я», якою пропонується доповнити Книгу четверту Цивільного кодексу України та яка містить норми про поняття доменного імені, суб'єктів права інтелектуальної власності на цей об'єкт і майнові права інтелектуальної власності на нього.

Удосконалено: визначення поняття доменного імені як унікального набору символів, що позначає координати сервера, на якому розміщений інтернет-ресурс, і позначає адресу самого ресурсу в мережі; визначення поняття доменного імені як особливого об'єкта права інтелектуальної власності, що являє собою унікальний набір символів, який використовується для адресації комп'ютерів і є засобом індивідуалізації інтернет-ресурсів; висновок про існування спільних ознак доменного імені та засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (призначення, необов'язковість творчого характеру, наявність лише майнових прав на ці об'єкти); істотні риси доменного імені як засобу індивідуалізації інтернет-ресурсів (абсолютна унікальність, можливість делегування доменів наступних рівнів, індивідуалізація інтернет-ресурсів, можливість некомерційного використання, відсутність територіальних меж дії, наявність змістовних і технічних обмежень щодо використання деяких символів у доменних іменах); визначення поняття кіберсквотингу як порушення прав інтелектуальної власності на торговельні марки, комерційні (фірмові) найменування, об'єкти авторського права тощо, а також на самі доменні імена та порушення прав на інші об'єкти, які не є об'єктами права інтелектуальної власності (наприклад, ім'я фізичної особи), вчинене шляхом недобросовісної реєстрації та (або) використання доменного імені, що містить позначення, яке є тотожним (схожим) з охоронюваним об'єктом (його частиною); тезу про доцільність уніфікованого регулювання відносин у сфері доменних імен у межах усієї світової спільноти та провідної ролі Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у цьому питанні; тезу про необхідність правової регламентації відносин у сфері доменних імен шляхом прийняття спеціального закону з формулюванням положень з удосконалення українського законодавства у сфері використання доменних імен і суміжних об'єктів, які базуються на теорії співвідношення доменного імені із суміжними поняттями та нормах UDRP.

Набули подальший розвиток: висновок про те, що перші передумови для визнання доменного імені об'єктом права інтелектуальної власності були закладені саме в правозастосовній діяльності, натомість законодавча регламентація відносин у сфері доменних імен продовжує істотно відставати від практичних потреб; класифікація об'єктів права інтелектуальної власності шляхом їх об'єднання в три групи: об'єкти авторського права та суміжних прав, об'єкти промислової власності та наукові відкриття; визначення місця доменного імені в системі об'єктів права інтелектуальної власності шляхом зарахування його до засобів індивідуалізації як такого, що індивідуалізує

інтернет-ресурси; обґрунтування необхідності відмежування доменного імені від суміжних об'єктів права інтелектуальної власності: об'єктів авторського права, комерційних (фірмових) найменувань, торговельних марок, географічних зазначень; класифікація кіберсквотингу на брендний, іменний, галузевий, географічний, авторський і тайпосквотинг залежно від кола позначень, які недобросовісно використовуються кіберсквотерами.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення, містить самостійний науковий аналіз емпіричного та теоретичного матеріалу. Автор наводить практичні результати, які мають істотне значення для сучасної юридичної науки.

Одержані результати є достовірними й об'єктивними. Дисертаційне дослідження Н. М. Булат було перевірено автоматизованим сервісом Unicheck, й отримано наступні результати: оригінальність – 85,1%, схожість – 14,9%. При цьому за темою дисертації – 25 наукових публікацій, на які належним чином посилається здобувач. Перевірка підтверджує висновок рецензентів щодо самостійності досліджень і висновків здобувача. Усі використані ідеї, результати та тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання, зокрема, у науковій, законотворчій і правозастосовній діяльності. Так, отримані результати можуть слугувати основою для подальших наукових досліджень правових питань у сфері доменних імен. Деякі з аргументованих висновків, висвітлених у публікаціях за темою дисертації, вже стали підґрунтям для подальших досліджень на рівні магістерської роботи, тез доповідей, наукових статей і дисертаційного дослідження. Робота містить рекомендації з удосконалення законодавства, що регламентує відносини щодо доменних імен, розроблені відповідні положення, які можуть бути використані в законотворчій діяльності. Результати дослідження також можуть бути використані в правозастосовній діяльності при вирішенні спорів щодо доменних імен.

Результати наукового дослідження рекомендовано для використання під час навчального процесу при викладанні дисциплін «Цивільне право (частина I)» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Право»), «Право інтелектуальної власності» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Право»), «Проблеми цивільного права» (для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності «Право»), при написанні курсових і магістерських робіт, при підготовці методичних рекомендацій із відповідних дисциплін, при написанні навчальних посібників (акт впровадження № 06.07-01-1670 від 10.09.2021 р.). Результати дослідження впроваджено при формуванні правових позицій у спорах про доменні імена, розробленні проєктів договорів про реєстрацію доменних імен товариством з обмеженою відповідальністю «ОН-ЛАЙН» (акт впровадження від 28.08.2021 р.), при формуванні правових позицій, підготовці консалтингових та освітніх послуг громадською організацією «Український народний контроль за діджиталізацією» (акт впровадження від 10.09.2021 р.), при наданні консультацій і формуванні правових позицій щодо юридичних питань у сфері доменних імен

адвокатом М. В. Шаталіном (довідка № 24 від 03.09.2021 р.), рекомендовані до використання в діяльності адвоката М. В. Шаталіна (довідка № 24 від 03.09.2021 р.).

Свою підтримку результатам дисертаційного дослідження висловили товариство з обмеженою відповідальністю "ОН-ЛАЙН" і громадська організація "Український народний контроль за діджиталізацією" (листи підтримки від 28.08.2021 р. та 10.09.2021 р.).

Результати дослідження обговорено та схвалено на засіданнях кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (2018–2021 рр.) та апробовано на науково-практичних конференціях: Всеукраїнській науково-практичній конференції, присвяченій пам'яті Ю. С. Червоного (до 90-річчя від дня його народження) «Актуальні проблеми приватного права» (м. Одеса, 15 грудня 2017 р.), Міжнародній юридичній науково-практичній конференції «Актуальна юриспруденція» (м. Київ, 19 квітня 2018 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського» (м. Одеса, 18 травня 2018 р.), Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 20-річчю економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова «Право, економіка та управління: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку» (м. Одеса, 14-15 вересня 2018 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Роль і значення інтелектуальної власності в інноваційному розвитку економіки та права» (м. Київ, 17 листопада 2018 р.), науково-практичній конференції молодих вчених «Перші економіко-правові студії» (м. Одеса, 7 березня 2019 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Правовая защита интеллектуальной собственности: проблемы теории и практики» (м. Новополюцьк, 17-18 травня 2019 р.), Міжнародній науково-практичній конференції "Development of modern technologies and scientific potential of the world" (м. Лондон, 29 липня 2019 р.), VIII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасний рух науки» (м. Дніпро, 3-4 жовтня 2019 р.), IV Міжнародній науково-практичній конференції "Topical issues of the development of modern science" (м. Софія, 2019 р.), 75-ій звітній науковій конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 25-27 листопада 2020 р.), VI Міжнародній науково-практичній конференції «ІТ-право: проблеми і перспективи розвитку в Україні» (м. Львів, 27 листопада 2020 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства» (м. Харків, 19-20 лютого 2021 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Десяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського» (м. Одеса, 28 травня 2021 р.).

Перелік наукових публікацій Н. М. Булат за темою дисертації. За результатами досліджень опубліковано 25 наукових праць, зокрема 1 наукова

стаття у виданні України, 7 статей у наукових фахових виданнях України, 2 статті в періодичних наукових виданнях держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу, 1 стаття в закордонному виданні, проіндексованому в базі даних Scopus (видання віднесено до третього квартилю (Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank), 1 стаття в закордонному виданні, проіндексованому в базах даних Scopus і Web of Science Core Collection (видання віднесено до другого квартилю (Q 2) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank), а також тези 13 доповідей, представлених на науково-практичних конференціях.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті, опубліковані в наукових фахових виданнях України:

1. Булат Н. М. Поняття брендового кіберсквотингу та шляхи боротьби з ним. *Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Серія «Правознавство»*. 2018. Т. 23. Вип. 1 (32). С. 98-110. DOI: 10.18524/2304-1587.2018.1(32).133826.
2. Булат Н. М. Ключові положення Єдиних правил розгляду спорів про доменні імена та практика їх застосування. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2019. № 18. С. 73-82.
3. Булат Н. М. Доменне ім'я як засіб індивідуалізації інтернет-ресурсів. *Право і суспільство*. 2020. № 2. С. 154-160. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-1.25>.
4. Булат Н. М. Основні напрями вдосконалення чинного законодавства щодо охорони доменних імен. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2020. Том 31 (70). № 2. Ч. 1. С. 74-78. DOI: <https://doi.org/10.32838/2707-0581/2020.2-1/14>.
5. Булат Н. М. Використання доменних імен і суміжних об'єктів: перспективи законодавчого вдосконалення. *Правові новели*. 2020. № 11. С. 45-50. DOI: <https://doi.org/10.32847/ln.2020.11.06>.

Статті, опубліковані в періодичних наукових виданнях держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу:

6. Булат Н. Співвідношення доменних імен і літературних творів. *Economic and law paradigm of modern society*. 2019. Issue 3. P. 33-40.
7. Булат Н. М. Акти, прийняті адміністраторами українських національних доменів верхнього рівня: правова природа та значення. *Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2021. № 1. P. 11-17.

Стаття, опублікована в закордонному виданні, проіндексованому в базі даних Scopus (видання віднесено до третього квартилю (Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank):

8. Bulat N. A domain name and a trademark: a comparison and a relationship according to Ukrainian legislation. *The Lawyer Quarterly*. 2020. Vol 10, No 3. P. 324-336.

Стаття, опублікована в закордонному виданні, проіндексованому в базах даних Scopus та Web of Science Core Collection (видання віднесено до другого квартилю (Q 2) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank):

9. Bulat N. The legal nature of a domain name: the Ukrainian dimension. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. 2021. Volume 16, Issue 2. P. 179-183. DOI: <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpaa188>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

10. Булат Н. М. Проблемні питання визначення місця доменного імені в системі об'єктів права інтелектуальної власності. *Актуальні проблеми приватного права: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті Ю. С. Червоного (до 90-річчя від дня його народження) (м. Одеса, 15 грудня 2017 р.)* / упоряд. і відп. ред. : І. С. Канзафарова, В. М. Зубар. Одеса : Астропринт, 2017. 172 с. С. 114-120.
11. Булат Н. М. Поняття доменного імені як об'єкта права інтелектуальної власності. *Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави: збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція», м. Київ, 19 квітня 2018 року. Матеріали I Всеукраїнських наукових читань пам'яті академіка С. Дністрянського, м. Тернопіль, 13-14 квітня 2018 року. Тези наукових доповідей. Київ-Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка», 2018. 297 с. С. 69-71.*
12. Булат Н. М. Брендний кіберсквотинг та заходи боротьби з ним. *Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18 травня 2018 р.)* / упоряд. і відповід. ред. І. С. Канзафарова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова; економ.-прав. ф-т. Одеса: Астропринт, 2018. 324 с. С. 211-216.
13. Булат Н. М. Добросовісна та недобросовісна реєстрація доменних імен відповідно до Єдиних правил розгляду спорів про доменні імена. *Право, економіка та управління: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю економіко-правового ф-ту ОНУ імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 14-15 верес. 2018 р.)* / ОНУ імені І. І. Мечникова; відп. ред. І. А. Ломачинська, А. В. Смітюх. Одеса: Фенікс, 2018. 726 с. С. 556-560.

14. Булат Н. М. Розвиток законодавчого регулювання доменних імен в Україні. *Роль і значення інтелектуальної власності в інноваційному розвитку економіки та права*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ 17 листопада 2018 р.). Київ: Київський інститут інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»: Видавництво IBR LPNT, 2018. 262 с. С. 28-31.
15. Булат Н. М. Кумулятивна правова охорона позначень як доменних імен і літературних творів. *Матеріали Науково-практичної конференції молодих вчених «Перші економіко-правові студії»* (7 березня 2019 р., м. Одеса) відп. ред. А. В. Смітюх; ред. кол.: А. В. Левенець, О. О. Нігреєва, О. М. Савастєєва [та ін.]. Одеса: Фенікс, 2019. 81 с. С. 3-5.
16. Булат Н. Н. Международно-правовая регламентация отношений в сфере доменных имён: современное состояние и перспективы. *Правовая защита интеллектуальной собственности: проблемы теории и практики*: материалы междунар. науч.-практ. конф. 17-18 мая 2019 г. / редкол.: В. А. Богоненко (отв. ред.), Н. А. Бесецкая, И. В. Вегера. Новополоцк: Полоц. гос. ун-т, 2019. 160 с. С. 34-38.
17. Булат Н. М. Поняття та ознаки доменного імені. *Development of modern technologies and scientific potential of the world*: coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the international scientific-practical conf., London, July 29, 2019. London: NGO «European Scientific Platform», 2019. V. 2. 118 p. P. 33-36.
18. Булат Н. М. Правова регламентація відносин у сфері доменних імен в Україні: сучасний стан і перспективи. *Сучасний рух науки*: тези доп. VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 3-4 жовтня 2019 р. Дніпро, 2019. Т. 1. 752 с. С. 238-243.
19. Булат Н. М. Правова охорона доменних імен: зарубіжний досвід. *Topical issues of the development of modern science*: Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. Sofia, Bulgaria: Publishing House «ACCENT», 2019. 1064 p. P. 875-880.
20. Булат Н. М. Правова природа актів, прийнятих адміністраторами українських національних доменів верхнього рівня. *Матеріали 75-ї звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*, 25-27 листоп. 2020, Одеса / відп. ред. А. В. Смітюх; ред. кол.: Н. Л. Кусик, А. Л. Святошнюк, Т. В. Степанова та ін. Одеса: Фенікс, 2020. 226 с. С. 102-106.
21. Булат Н. М. Система об'єктів права інтелектуальної власності: методологічний аспект. *Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 19-20 лютого 2021 року). Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2021. 88 с. С. 51-55.

22. Булат Н. М. Особливості реєстрації та використання приватних доменних імен другого рівня у домені .UA. *Десяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 травня 2021 р.) [Електронне видання] / відповід. ред. В. І. Труба, упор. А. Л. Святошнюк ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; економ.-прав. ф-т. Одеса : Фенікс, 2021. 276 с. С. 69-72.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

23. Булат Н. М. Періодизація українського законодавства у сфері регулювання доменних імен. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1 (40). С. 567-570.
24. Булат Н. М. Поняття кіберсквотингу та його види. *Правова держава*. 2018. № 31. С. 72-80. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2018.31.143453>.
25. Булат Н. М. Правова природа договору про реєстрацію доменного імені. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53. Т. 1. С. 81-84.

Дисертаційна робота Булат Наталії Миколаївни є самостійним та інноваційним дослідженням і за науковим рівнем, актуальністю, теоретичною та практичною цінністю, обсягом та оформленням відповідає всім вимогам спеціальності 081 «Право» та вимогам «Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

Зауваження та рекомендації:

1. Доцільно було б ширше висвітлити питання підключення до «Політики вирішення спорів щодо доменних імен в домені .UA» (“UA-DRP”) українських доменів.

2. Рекомендовано продовжити аналіз практики Центру арбітражу та медіації Всесвітньої організації інтелектуальної власності щодо українських доменів, який провела дисертант станом на момент написання роботи, оскільки таке дослідження має велику практичну цінність.

Характеристика особистості здобувача. Н. М. Булат закінчила в 2017 році Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, здобула професійну кваліфікацію магістра права, що підтверджується дипломом магістра з відзнакою. Протягом 2017–2021 років – аспірантка кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. З 2021 року – завідувач центру наукової й освітньої мобільності навчального інституту міжнародної освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Здобувач зарекомендувала себе як старанна, фахово підготовлена дослідниця, здатна якісно вирішувати поставлені завдання щодо здійснення наукового аналізу, формулювання висновків і їх наукового обґрунтування.

Н. М. Булат багато уваги приділяла самоосвіті та вдосконаленню, активно брала участь у вебінарах, семінарах тощо стосовно питань права інтелектуальної власності, академічного письма та публікаційної активності, користування інструментами компаній “Elsevier” та “Clarivate”, успішно завершила курс “Intellectual Property Law and Policy: Part 1” (Honor code certificate, ID 3492b8c229584d9f8ab05c5bbd45a2f1, University of Pennsylvania Law School, issued 18.03.2016), “WIPO – Ukraine Summer School on Intellectual Property” (July 19 to 30, 2021, certificate LU0GADc4V8).

Здобувач успішно виконала освітньо-наукову програму, набула теоретичні знання, уміння, навички й інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана на належному рівні, стиль відповідає прийнятому в науковій літературі, викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і пропозицій забезпечує легкість і доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації вимогам, передбаченим пунктом 10 «Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. Дисертація Н. М. Булат на тему «Доменні імена в системі об’єктів права інтелектуальної власності» відповідає вимогам, передбаченим пунктом 10 «Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, а саме: подана у вигляді кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, виконана здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані результати досліджень, що мають істотне значення для галузі знань 08 «Право», свідчить про особистий внесок здобувача в науку, характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

Відповідність дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертаційна робота Н. М. Булат «Доменні імена в системі об’єктів права інтелектуальної власності», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем і практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, вимогам пп. 9, 10, 11 «Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та напряму наукового дослідження освітньо-наукової програми Одеського національного університету імені І. І. Мечникова зі спеціальності 081 «Право».

Пропонуємо рекомендувати до захисту дисертаційну роботу «Доменні імена в системі об'єктів права інтелектуальної власності», подану Булат Наталією Миколаївною на здобуття ступеня доктора філософії.

Рецензенти:

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільно-правових
дисциплін, ректор Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова

В. І. Труба

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права
та правосуддя Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова

К. Ю. Кармазіна

«20» вересня 2021 р.

Підпис проф. Труба В.І.
ЗАСВІДЧУЮ
Вчений секретар ОНУ імені І.І. Мечникова
С. В. Курандо
* * * * * 20 — р.

Підпис доц. Кармазіної К.Ю.
ЗАСВІДЧУЮ
Вчений секретар ОНУ імені І.І. Мечникова
С. В. Курандо
* * * * * 20 — р.

